

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน
อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
THE DEVELOPMENT OF THE QUALITY OF LIFE OF PEOPLE IN
ACCORDANCE WITH THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY OF
SAMRUEN SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, SISAMRONG
DISTRICT, SUTHOTHAI PROVINCE

ดาวนภา เกตุทอง¹, โชติ บดีรัฐ²
Daonabha Ketthong¹, Chot Bodeerat²
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม¹⁻²
Pibulsongkram Rajabhat University¹⁻²
E-mail: dawnapakettong@gmail.com

ได้รับบทความ: 12 เมษายน 2563; แก้ไขบทความ: 30 เมษายน 2563; ตอรับตีพิมพ์: 30 พฤษภาคม 2563
Received: April 12, 2020; Revised: April 30, 2020; Accepted: May 30, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิต เปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 377 คน จากกลุ่มประชากรที่เป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน จำนวน 6,386 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 377 ชุด ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-60 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร/ประมง และมีรายได้ (ต่อเดือน) 10,001-15,000 2. เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 3. แนวทางการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคน หรือเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมแสดงความ

คิดเห็นและร่วมกันพัฒนา โดยคำนึงถึงความคิดเห็นหรือความต้องการของสาธารณชนด้วยการพึ่งตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริในเบื้องต้นเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้ประชาชนมีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตต่อไป การให้ความรู้ด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตนั้น ประชาชนต้องเข้าใจให้ถูกต้องก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ เพราะการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดี มีสุขได้อย่างแท้จริงนั้น สิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งในส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่จากรัฐคอยช่วยเหลือ สนับสนุนดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด ที่สำคัญต้องติดตามและประเมินผล เพื่อทำการวิเคราะห์แก้ไขปัญหา ปรับปรุงต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาคุณภาพชีวิต, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

Abstract

Research subject The development of the quality of life of people in accordance with the sufficiency economy philosophy of Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District Sukhothai With 3 objectives which are 1) to study the lifestyle according to the sufficiency economy philosophy of Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District 2) To compare the quality of life development of the people according to the sufficiency economy philosophy of Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District 3) to find ways to promote the development of the quality of life of the people in accordance with the sufficiency economy philosophy of Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District Sukhothai With independent variables such as personal factors Lifestyle factors in accordance with the sufficiency economy philosophy The sample group used in this research was 6,386 people in Samoan Subdistrict Administrative Organization. The sample group consisted of 377 people. The instrument used in this study was a closed-ended questionnaire. By specifying options and choosing With a reliability of 0.962. The researcher received the questionnaires back. And complete accuracy and can be analyzed to a total of 377 sets, representing 100 percent. The statistics used for data analysis are percentage, average, standard deviation. The results of the research showed that 1. Respondents of personal characteristics, such as gender, age, status, education level, occupation, income (per

month), concluded that most respondents are female. Between 41-60 years old and in marital status Education level is elementary level. Are farmers / fishery and have income (per month) 10,001 - 15,000 2. Factors affecting public opinion, the development of the quality of life of people in accordance with the sufficiency economy philosophy of Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District Sukhothai Classified by personal data, it was found that sex, age, marital status, level of education, occupation and income 3. Guidelines for improving the quality of life of the people in accordance with the sufficiency economy philosophy should give opportunities to all citizens. Or all parties have come to share opinions and jointly develop By considering the opinions or needs of the public by self-reliance The initial development of the royal initiative is to solve the immediate problems. For the people to be strong enough to continue living Providing accurate knowledge and information In applying the principles of Sufficiency Economy in life People must understand correctly before taking action. Because of improving the quality of life of people Truly happy These things will require cooperation in the public, private and public sectors. With government officials helping Support and take care of the people closely Important to monitor and evaluate In order to analyze, solve problems Further update.

Keyword: Development quality of life, the philosophy of sufficiency economy, People in Sam Ruen Subdistrict Administration Organization Si Samrong District Sukhothai

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) เป็นการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี โดยยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรม และยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบ

ต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นในเรื่องเศรษฐกิจให้มีรายได้เพียงพอเพื่อนำมาใช้จ่ายให้เกิดความสะดวกสบายทางด้านวัตถุและการกินดี อยู่ดี เป็นสำคัญ หรือบางคนมองว่า คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของการมีสุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนประสบปัญหาน้ำท่วม-ภัยแล้ง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญต่อการทำการเกษตรของประชาชน ซึ่งเกิดจากสาเหตุต่างๆ ดังที่กล่าวมานั้น โดยเฉพาะปัญหาการบริหารจัดการน้ำเป็นหลัก ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนจะมีแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรแต่ก็เกิดการขาดแคลนน้ำ เพราะประชาชนขาดจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากน้ำ ใช้ น้ำฟุ่มเฟือย ความต้องการน้ำของประชาชนเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรจากสภาพปัญหาดังกล่าว ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน การที่จะสนองความต้องการของประชาชนทุกคนนั้นเป็นไปได้ยาก ฉะนั้น้องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน จึงนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อสนองความต้องการของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีอิสรภาพในการประกอบอาชีพ ทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับตัวเอง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและประชาชนในชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินวิจัย ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและนำเสนอด้วยวิธีพรรณนา โดยศึกษาจากข้อมูลเอกสาร ตำราทางวิชาการ ดำเนินการโดยการสุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้โดยมีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนใน 11 หมู่บ้านในเขตตำบลสามเรือน อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 6,386 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 377 คน โดยใช้สูตรTaro Yamane คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติอนุมาน นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยภาคสนาม คือ แบบสอบถามโดยการตอบแบบสอบถามข้อมูลมีลักษณะคำถามปลายปิด (Close-ended question) ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้
- 2) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ สัมพันธภาพทางสังคม และสิ่งแวดล้อม
- 3) แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยหลักการพึ่งพาตนเอง การพัฒนาและผลักดันเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง และการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้ศึกษาขอหนังสืออนุญาตแจกแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอเก็บข้อมูลสอบถามประชากรในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ขั้นที่ 2 จัดเก็บข้อมูลโดยออกทำการแจกแบบแบบสอบถามแก่ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ในแต่ละหมู่บ้านตามจำนวนตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วทำการเรียกเก็บทันทีเมื่อเสร็จสิ้นการทำแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 ทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้กลับมาให้ได้ตามตัวอย่างที่ต้องการ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลออกมาเป็นประเด็นตามสมมุติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3. การแปรผลข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้ศึกษาได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้นำชุมชน จำนวน 11 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

2) นำแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด มอบให้ผู้นำชุมชนแต่ละหมู่บ้าน อธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน และขอรับแบบสอบถามคืน การแปลผลความหมายของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจากการเตรียมความพร้อมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ท โดยกำหนดค่าของลำดับคะแนนดังนี้ คะแนน 5 หมายถึงผู้ตอบมีความคิดเห็นอย่างมากที่สุด คะแนน 4 หมายถึงผู้ตอบมีความคิดเห็นอย่างมาก คะแนน 3 หมายถึงผู้ตอบมีความคิดเห็นปานกลาง คะแนน 2 หมายถึงผู้ตอบมีความคิดเห็นปาน้อย คะแนน 1 หมายถึงผู้ตอบมีความคิดเห็นน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาข้อมูลครั้งนี้ โดยการนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการหาค่าสถิติซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) การวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าอัตราร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 : ประเมินความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูล	N	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านร่างกาย	400	4.53	0.37	มากที่สุด
2. ด้านจิตใจ	400	4.55	0.38	มากที่สุด
3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	400	4.65	0.36	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	400	4.68	0.34	มากที่สุด
รวม	400	4.60	0.16	มากที่สุด

ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ (ต่อเดือน) พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามเพศแล้ว ส่วนใหญ่เพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาคือเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.3 (2) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามอายุแล้ว พบว่า อายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.0 และรองลงมาตามลำดับคืออยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.3 อายุ 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 21.0 ช่วงอายุ 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.8 และน้อยที่สุดคือช่วงอายุ มากกว่า 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.3 กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามสถานภาพสมรสแล้ว พบว่า สถานภาพในการสมรสมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.5 และรองลงมาตามลำดับ คือ หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย คิดเป็นร้อยละ 16.0 และสถานภาพโสดมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.5 (3) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามระดับการศึกษาแล้ว พบว่าระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาตามลำดับคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 31.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 18.3 ระดับอนุปริญญา/ปวส.คิดเป็นร้อยละ 9.5 ระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 5.3 ไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 1.5 และระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 1.0 (4) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามอาชีพแล้ว พบว่า อาชีพที่มีจำนวนมากที่สุด คือ อาชีพเกษตรกร/ประมงคิดเป็นร้อยละ 37.3 รองลงมาตามลำดับคือ พนักงานบริษัทเอกชนคิดเป็นร้อยละ 17.8 อาชีพรับจ้างทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 11.3 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจคิดเป็นร้อยละ 10.3 อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 8.0 อาชีพแม่บ้านคิดเป็นร้อยละ 9.0 นักเรียน/นิสิต/นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 5.3 และอาชีพมีจำนวนน้อยที่สุดคือ ไม่ได้ทำงานและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.25 (5) กลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามรายได้ต่อเดือน พบว่า รายได้ (ต่อเดือน) ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ รายได้ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 41.5รองลงมาตามลำดับคือ รายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท และ รายได้ระหว่าง 30,001 บาท ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 22.8 รายได้ระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.0 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และ รายได้ระหว่าง 25,001 - 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 10.5 และรายได้ที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 20,001 - 25,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 5.3 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ (ต่อเดือน) สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-60 ปี และอยู่ในสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง และมีรายได้ (ต่อเดือน) 10,001-15,000

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทั้งหมด 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแล้วนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านบทบาทผู้นำท้องถิ่น รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ของผู้นำและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านความสำคัญของกิจกรรมสาธารณะต่อชุมชน และด้านคุณลักษณะของผู้นำชุมชนที่ดี

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดสุโขทัย มีพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดสุโขทัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง และรองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาและผลักดันเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักการพึ่งพาตนเอง และด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เศรษฐโชค ศรีละพันธ์ (2554) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีสภาพปัญหาการกินอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ บริโภคอาหารสุกๆ ดิบๆ และคนอายุ 35 ปี ขึ้นไปได้รับการตรวจสุขภาพน้อยและไม่สม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ต้องการสุขภาพที่ทั้งร่างกายและจิตใจ ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ส่งเสริมการออกกำลังกาย มีสวนสุขภาพ และจัดการแข่งขันกีฬา ด้านมีบ้านอาศัย มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและโครงสร้างพื้นฐาน มีไฟฟ้าแสงสว่างให้ความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สิน มีสภาพแวดล้อมที่ดี การอบรมวินัยจราจรและมีการจัดโครงการหน้าบ้านน่ามอง

2. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้วนั้น ก็ได้สะท้อนให้เราเห็นชัดเจนว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ถือเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดนัยสำคัญต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่จะต้องตระหนักและใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของปัจจัยที่มีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์ (2555) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพรมีความพอใจในสุขภาพของตนเอง มีความรู้สึกมั่นใจในตัวเอง สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ดี ตลอดจนให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมและรู้สึกว่าการดำเนินชีวิตอยู่อย่างปลอดภัย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลพิษต่างๆ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต มีการคมนาคมที่สะดวก มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายที่เพียงพอ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง

3. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ด้านร่างกาย พัฒนากาย เพื่อมุ่งให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และความพิการใด ๆ ด้านสิ่งจิตใจ ทำตนให้เป็นที่ยิ่งของตน มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึก มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวมมีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยแต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูล เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่แข็งแรงเป็นอิสระ ด้านสิ่งแวดล้อม ได้ใช้และจัดการอย่างฉลาดพร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่าโดยยึดหลักของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัษฎาภรณ์ สร้อยนาค (2553) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษากระบวนการปฏิบัติตามนโยบายด้านการสุขาภิบาลอาหารปี พ.ศ. 2543-2551 ผลการศึกษาพบว่า นโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านการสุขาภิบาลอาหารในระหว่างปี พ.ศ. 2543-2551 นั้น ไม่ได้เป็นนโยบายที่เกิดขึ้นใหม่ และได้รับความสนใจจากผู้บริหารกรุงเทพมหานครมาโดยตลอด เพียงแต่วิธีการดำเนินงาน และจุดเด่นของผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยจะแตกต่างกันบ้าง แม้ไม่มีการกำหนดนโยบายเฉพาะเจาะจงแต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติก็ได้ปฏิบัติตามหลักวิชาการอยู่แล้ว ผู้ประกอบการ และประชาชน ต่างมีความตื่นตัวในเรื่องของการสร้างความปลอดภัยในการบริโภคอาหาร ด้วยกระแสของการบริโภคเพื่อสุขภาพมากขึ้น ประกอบด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เน้นการให้ความรู้ทางวิชาการวิทยาศาสตร์และการวางระบบการตรวจสอบ และการเฝ้าระวังปนเปื้อนของอาหาร การสร้างหลักประกัน เพื่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของกว้างขวาง

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นการพัฒนามุ่งเน้นในเรื่องเศรษฐกิจให้มีรายได้เพียงพอ เพื่อนำมาใช้จ่ายให้เกิดความสะดวกสบายทางด้านวัตถุและการกินดี อยู่ดี เป็นสำคัญ หรือบางคนมองว่าคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของการมีความสุขพอนามัยที่ดี แต่ต่อมาได้มีการรับรู้ร่วมกันในระดับหนึ่งว่าความเป็นอยู่ที่ดีในสังคมหนึ่งๆ ไม่ควรถูกมองในแง่เศรษฐกิจหรือสุขภาพเพียงด้านเดียวเท่านั้น แต่มีแง่มุมอื่นที่ควรได้รับการพิจารณาร่วมด้วย เช่น คุณภาพของที่อยู่อาศัย ความพึงพอใจในชีวิต/หน้าที่การงาน สิ่งแวดล้อมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ทางสังคมของสมาชิกในสังคมนั้นซึ่งในแต่ละด้านควรมองทั้งในมิติเชิงปริมาณ และมิติเชิงคุณภาพ เช่น ด้านสุขภาพอนามัย ในเชิงปริมาณ ได้แก่ การมีชีวิตที่ยืนยาว การได้รับประทานอาหารเพียงพอ คนสูงอายุมีคนดูแล ในเชิงคุณภาพ ได้แก่การมีชีวิตยืนยาวที่มีความสุข เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้านเศรษฐกิจ สามารถนำองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ไปเป็นข้อมูล จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาองค์กรสงฆ์ไทย กำหนดนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ มาตรการ ในการบริหารจัดการ พัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาส่งเสริมกลุ่มเศรษฐกิจฐานราก ให้เกิดความมั่นคงเข้มแข็งในระยะยาว เกิดการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ในส่วนขององค์กรสงฆ์สามารถนำองค์ความรู้ของงานวิจัยไปเป็นข้อมูลและเป็นกรอบในการกำหนดนโยบาย จัดทำแผนยุทธศาสตร์ วางมาตรการ แนวทางดำเนินงาน ตลอดจนกำกับ ควบคุม ติดตาม ประเมินผล ในการอบรมพัฒนาชุมชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน บนอุดมคติเศรษฐกิจแบบพุทธ ไม่ลุ่มหลงไปตามกระแสแห่งทุนนิยม

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในระดับวิชาการ มหาวิทยาลัยทางพุทธศาสนา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งถือว่าเป็นสถาบันสร้างองค์ความรู้และผลิตบุคลากรทางด้านพระพุทธศาสนาสามารถนำเอาองค์ความรู้จากงานวิจัย ไปขยายขอบเขตความรู้ให้มีรัศมีกว้างขวางขึ้น โดยนักวิชาการ อาจารย์ ครูผู้สอน สามารถใช้หรือนำข้อมูลเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยต่อยอด ผนวกองค์ความรู้งานวิจัย เข้าสู่บทเรียนกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์ในแง่มุมต่างๆ สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อและเน้นความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเป็นอยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพุทธ ที่ไม่มุ่งเน้นไปในระบบเงินตราจนเกินไป การสร้างความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและวิธีสอนธรรมที่ควบคู่กันระหว่างบทบาทวัดกับชุมชน ให้มีความสมดุลกัน ประชาชน ได้แนวปฏิบัติชัดเจนหรือระเบียบแบบแผนที่เหมาะสมสำหรับตนเองในการจัดการตนเองด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนได้องค์ความรู้หรือหลักธรรมทางศาสนาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิต

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทำให้ค้นพบข้อมูลหรือข้อมูลบางประการสำหรับ นำมาเป็นประเด็นที่จะนำมาเป็นหัวข้อในการวิจัยครั้งต่อไปได้ เช่น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐยาภรณ์ สร้อยนาถ. (2553). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร : ศึกษากระบวนการปฏิบัติตามนโยบายด้านการสุขาภิบาลอาหารปี พ.ศ. 2543-2551. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐวุฒิ แสงสวัสดิ์. (2555). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. **เศรษฐกิจพอเพียง**. ออนไลน์. แหล่งที่มา: http://www.chaipat.or.th/site_content/item/1309-2010-06-03-09-50-07.html, สืบค้นเมื่อ (7 สิงหาคม 2562)
- เศรษฐโชค ศรีละพันธ์. (2554). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนใน เขตเทศบาลตำบลยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สนธยา พลศรี. (2553). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **เอกสารประกอบการระดมความคิดเห็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Likert, Rensis. (1967). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. Reading in Attitude Theory and Measurement. P.90-95. Fishbein, Martin, Ed. New York : Wiley & Son.
- Maslow, Abraham M. (1954). **Motivation and Personality**. New York : Harper and Row Publishers.

